

NEDELJA

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

IEF: Ostaće manjak globalnih rafinerijskih kapaciteta

Rafinerije u magli tranzicije

Kako na kratak, tako i na srednji rok, ravnoteža na tržištu goriva će biti krhka. Bilo koji neočekivani, produženi zastoji u rafineriji mogu uzrokovati visoke i promenjive cene. Neće biti značajnih dodatnih kapaciteta koji bi mogli popuniti potrebe tržišta, stroji u izveštaju Međunarodnog energetskeg foruma - IEF i S&P Globala.

Vašington upozorava Saudijsku Arabiju

CEO JPMorgana: SAD proizvodnjom da diriguju tržištem nafte, ne OPEC

IEA menja prognoze posle odluke OPEC+

OPEC smanjuje prognoze rasta potrošnje nafte za 2022. i 2023.

BUDUĆNOST
NA DELU

PETROHEMIJA

SADRŽAJ

NAFTA

Bajden upozorava Saudijsku Arabiju na 'posledice' zbog odluke OPEC+	OVDE
Šef JPMorgana: SAD proizvodnjom da diriguju tržištem nafte, ne OPEC	OVDE
OPEC+ stvarni pad proizvodnje biće manji od određenih kvota: Fitch	OVDE
Saudijska Arabija i Rusija će smanjiti proizvodnju za 1,05 mbd u novembru	OVDE
Rez OPEC+ vraća hedž fondove na tržište nafte: Kemp	OVDE
IEA menja prognoze posle odluke OPEC+.....	OVDE
OPEC smanjuje prognoze rasta potrošnje nafte za 2022. i 2023.	OVDE
Rusija preuzela rukovođenje naftno-gasnim projektom Sahalin-1	OVDE
Otkriveno curenje nafte na naftovodu Družba u Poljskoj	OVDE
Lukoil seli Litasco iz Švajcarske u Dubai	OVDE
Gazprombank napušta Švajcarsku	OVDE
Rekordne marže prerade dizela u Atlantskom basenu	OVDE
Vlada preti razbijanjem štrajka rafinerijskih radnika u Francuskoj	OVDE
IEF: Ostaće manjak globalnih rafinerijskih kapaciteta	OVDE
OMV-ova rafinerija u Švehartu ponovo u punom pogonu	OVDE
Oilprice.com: Kretanje cena nafte Brent i WTI	OVDE

PRIRODNI GAS

"Neprihvatljivo" da SAD prodaju EU gas četiri puta skuplje nego kod kuće	OVDE
EU bez dogovora o ograničenju cene gasa	OVDE
Rusija razmatra izgradnju dodatnih linija na gasovodu Turski tok	OVDE
Evropska skladišta gasa popunjena 91%.....	OVDE
Miler: Evropi bi na zimu moglo nedostajati 800 miliona m3 gasa dnevno	OVDE

REGION

Hrvatskoj packa iz Brisela zbog nacionalizacije domaćeg gasa?	OVDE
Plenković preneo Orbanu da se model upravljanja Inom mora menjati	OVDE
Švajcarski sud odbacio reviziju arbitraže u sporu s MOL-om	OVDE
FBiH: 10% skuplji ruski gas	OVDE
Grčke firme isporučuju Bugarskoj LNG	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu (2/10/22).....	OVDE

NAFTA

Bajden upozorava Saudijsku Arabiju na 'posledice' zbog odluke OPEC+

VAŠINGTON - Američki predsednik Džo Bajden upozorio je u utorak da će postojati "posledice" za Saudijsku Arabiju nakon što je Rijad izdejstvovao dogovor OPEC+ saveza za smanjenje proizvodnje nafte, podižući odmah cene ove sirovine za nekih 10 odsto, što će dodatno poskupeti benzin u SAD.

"Biće nekih posledica za ono što su uradili s Rusijom", rekao je Bajden u intervjuu za **CNN** (foto).

"Neću ulaziti u ono što imam na umu, ali biće, biće posledica", rekao je.

Ranije tokom dana, portparol Saveta za nacionalnu bezbednost Džon Kirbi rekao je da Bajden radi na ponovnoj proceni odnosa SAD-a sa Saudijskom Arabijom.

"Predsednik je sada voljan da sarađuje s Kongresom o tome kakav pravi odnos sa Saudijskom Arabijom treba da bude u budućnosti", rekao je.

Kongresni demokrati su prošle sedmice uveli zakon koji bi zahtevao uklanjanje kritične američke vojne imovine i trupa stacioniranih u Saudijskoj Arabiji i Ujedinjenim Arapskim Emiratima.

Šef JPMorgana: SAD da proizvodnjom diriguju tržištem nafte, ne OPEC

NJUJORK - Izvršni direktor finansijskog investicionog kolosa JPMorgan, Jamie Dimon, rekao je da bi SAD trebalo da pumpaju više nafte zbog svetske energetske krize, samo nekoliko dana nakon što je grupa OPEC+ dogovorila smanjenje proizvodnje koje je ekvivalentno 2% globalne ponude.

"Očigledno je da je Amerika proizvođač preokreta (swing) na tržištu, a ne Saudijska Arabija", rekao je Dimon za **CNBC** u intervjuu u ponedeljak (foto). "I to smo trebali dobiti počevši od marta. Sada je skoro prekasno da to ispravimo jer se radi o dugoročnoj investiciji."

Cene energenata su naglo porasle nakon izbijanja ukrajinske ratne krize u februaru - razvoj koji je Dimon nazvao "prilično predvidljivim". "Po mom mišljenju, Amerika je trebalo da proizvodi više nafte i gasa," rekao je on.

SAD su najveći svetski proizvođač nafte, proizvodeći 18,9 miliona barela goriva dnevno, prema Upravi za energetske informacije ili EIA. Međutim, SAD su i najveći svetski potrošač nafte, pa je izvoz ograničen.

Poređenja radi, de facto lider OPEC-a i glavni izvoznik Saudijska Arabija proizvodi 10,8 miliona barela nafte dnevno, ali troši samo 3,2 miliona barela dnevno, a ostatak izvozi, navodi EIA.

NIKADA LAKŠE DO UŠTEDA

SA NAMA NA PUTU
PROGRAM LOJALNOSTI

DO

6

din/l

G-DRIVE

PETROL STATIONS
GAZPROM

NIS
PETROL

SA NAMA NA PUTU
PROGRAM LOJALNOSTI

UČLANI SE
BESPLATNO
ONLINE!

PETROL STATIONS
GAZPROM

NIS
PETROL

Stvarni pad OPEC+ proizvodnje biće manji od određenih kvota: Fitch

LONDON - Odluka OPEC+ saveznika da smanje proizvodnju nafte za 2 miliona barela dnevno počev od novembra, imaće ograničen uticaj na globalno tržište nafte jer će stvarno smanjenje proizvodnje biti manji, saopštio je u ponedjeljak **Fitch Ratings**.

"Nedavna povećanja globalnih zaliha nafte sugeriraju da je tržište u proizvodnom višku", navodi se u izveštaju globalne rejting agencije.

"Očekujemo da će OPEC+ ciljati na široku ravnotežu na tržištu nafte promenom proizvodnih kvota i raspoloživih ponuda nafte, iako bi moglo biti sve teže postići konsenzus među članicama zbog neizvesnosti potražnje i recesije na velikim razvijenim tržištima", dodaje se.

Fitch je rekao da će Saudijska Arabija i Ujedinjeni Arapski Emirati morati da učine najveća stvarna smanjenja proizvodnje, dok će mnoge druge zemlje OPEC-a imati prostora za povećanje proizvodnje.

Dok se od Kuvajta i Iraka traži da smanje proizvodnju nafte, u odnosu na nivo proizvodnje u avgustu, Nigerija, Angola i Azerbejdžan imaju prostora za povećanje proizvodnje sirove nafte, navodi se u izveštaju.

Agencija je istakla da očekuje da će volatilnost cena ostati visoka na globalnom tržištu nafte u kratkom roku zbog geopolitičkih faktora koji imaju potencijal da značajno promene obrasce ponude.

MOĆNO GORIVO ZA
MOĆNE PERFORMANSE

100

IZABERITE NOVI PREMIUM EKO RACING 100 RON BENZIN
EKO Racing 100, gorivo unapređenih performansi sa 50% više aditiva.
Doživite novo vozačko iskustvo. Na svim EKO pumpama.

eko.com | EkoSerbia

EKO

Saudijska Arabija i Rusija će smanjiti proizvodnju za 1,05 mbd u novembru

BEČ - Saudijska Arabija se složila da smanji svoju proizvodnju za novembar za 526.000 barela dnevno (bd), sa svoje trenutne kvote od 11,004 miliona bd (mbd), dok će Rusija srezati proizvodnju za isti iznos, prema podacima koje je OPEC dostavio nakon prošlonedeljnog sastanka kako bi se postavili novi ciljevi proizvodnje.

OPEC+ je odlučio da smanji svoje novembarske proizvodne kvote za 2 mbd, „u svetlu neizvesnosti koja okružuje globalne ekonomske izgleda i izgleda na naftnom tržištu i potrebe da se poboljšaju dugoročne smernice za tržište nafte.”

Grupa je takođe produžila period obeštećenja do kraja marta 2023. za one koji ne ispunjavaju svoje kvote, prenosi **Oilprice**.

Drugi proizvođači iz OPEC-a, kao što su Angola, Kongo, Ekvatorijalna Gvineja i Nigerija, već proizvode ispod svojih smanjenih kvota u novembru i kao takvi neće biti u obavezi da dalje smanjuju proizvodnju.

OPEC+ je svoje rezove klasifikovao kao "dobrovoljne" (Tabela OPEC).

	August 2022 Required Production	Voluntary Adjustment	Voluntary Production
Algeria	1,055	-48	1,007
Angola	1,525	-70	1,455
Congo	325	-15	310
Equatorial Guinea	127	-6	121
Gabon	186	-9	177
Iraq	4,651	-220	4,431
Kuwait	2,811	-135	2,676
Nigeria	1,826	-84	1,742
Saudi Arabia	11,004	-526	10,478
UAE	3,179	-160	3,019
Azerbaijan	717	-33	684
Bahrain	205	-9	196
Brunei	102	-5	97
Kazakhstan	1,706	-78	1,628
Malaysia	594	-27	567
Mexico	1,753	0	1,753
Oman	881	-40	841
Russia	11,004	-526	10,478
Sudan	75	-3	72
South Sudan	130	-6	124
OPEC 10	26,689	-1,273	25,416
Non-OPEC	17,167	-727	16,440
OPEC+	43,856	-2,000	41,856

IEA menja prognoze posle odluke OPEC+

PARIZ - Međunarodna agencija za energiju (IEA) u najnovijem oktobarskom Izveštaju o tržištu nafte (OMR) očekuje da će "nemilosrdno pogoršanje ekonomije i više cene izazvane planom OPEC+ usporiti svetsku potražnju za naftom, za 340.000 barela na dan (kb/d) na godišnjem nivou u 4. kvartalu 2022. godine. Predviđa sada da će svetska potražnja za naftom u proseku iznositi 101,3 mb/d u 2023, dok će se ponuda značajno usporiti, na 170 kb/d od 3Q22 do 4Q22.

Globalna rafinerijska aktivnost reaguje na usporavanje potražnje i niže rafinerijske marže, pri čemu su ciklusi u 3. kvartalu 2022. manji od očekivanih, navodi IEA i dodaje: Naše prognoze za 4Q22 i za 2023. godinu revidirane su naniže za 340 kb/d, odnosno 720 kb/d. Sada se očekuje da će se prerada povećati za 2,2 mb/d u 2022. i 1,2 mb/d sledeće godine.

Ruski izvoz nafte pao je za 230 kb/d na 7,5 mb/d u septembru, što je pad od 560 kb/d u odnosu na predratni nivo. Isporuke u EU pale su za 390 kb/d m/m. S manje od dva meseca do stupanja na snagu zabrane uvoza ruske sirove nafte, zemlje EU tek treba da diverzifikuju više od polovine svog predratnog nivoa uvoza iz Rusije. Prihodi od izvoza zemlje smanjeni su za 3,2 milijarde dolara na 15,3 milijarde dolara.

Globalne posmatrane zalihe su u avgustu porasle za 36,5 mb. Komercijalne zalihe nafte OECD-a su porasle drugi mesec zaredom, za 15 mb u avgustu, ali su ostale za čak 243 mb ispod petogodišnjeg proseka uprkos oslobađanju 32,8 mb državnih zaliha.

Fjučersi na Brent su pali za 7% u septembru i dotakli najniži nivo od početka godine, na 84 USD/bbl 26. septembra. Odluka OPEC+ početkom oktobra da smanji snabdevanje pogurala je Brent za oko 14 dolara po barelu, na 97,92 dolara po barelu, pre nego što je donekle popustila.

OPEC smanjuje prognoze rasta potražnje za naftom za 2022. i 2023.

BEČ - OPEC je u sredu smanjio prognozu rasta svetske potražnje za naftom za 2022. po četvrti put od aprila, a takođe je smanjio cifru za narednu godinu, navodeći usporavanje ekonomije, ponovnu pojavu kineskih mera suzbijanja COVID-19 i visoku inflaciju.

Potražnja za naftom će porasti za 2,64 miliona barela dnevno (Mbd) ili 2,7 posto u 2022. godini, objavila je Organizacija zemalja izvoznica nafte u **mesečnom izveštaju**, što je za 460.000 bd manje u odnosu na prethodnu prognozu.

"Svetska ekonomija je ušla u vreme povećane neizvesnosti i rastućih izazova, usred kontinuiranog visokog nivoa inflacije, monetarnog pooštavanja od strane glavnih centralnih banaka, visokog nivoa državnog duga u mnogim regijama, kao i tekućih problema sa snabdevanjem", navodi OPEC u izveštaju.

Sledeće godine OPEC očekuje da će potražnja za naftom porasti za 2,34 Mbd, 360.000 bd manje nego što je ranije bilo predviđeno, na 102,02 miliona barela dnevno. OPEC i dalje očekuje da će potražnja u 2023. premašiti stopu pre pandemije 2019. godine.

NAŠE OBEĆANJE
NEPOBEDIV KVALITET
MAKSIMALNA SNAGA I ZAŠTITA
#1
OMV
MAXX Motion
Performance Super 100 plus

Rez OPEC+ vraća hedž fondove na tržište nafte: Kemp

LONDON - Portfolio investitori vraćaju se na tržište nafte zbog najave smanjenja proizvodnje od strane OPEC-a i njegovih saveznika, što je donekle neutralisalo pesimizam u gledanju na kretanje cena nafte izazvan perspektivom neposredne recesije, piše u ponedeljak Reutersov energetska analitičar John Kemp.

Hedž fondovi i drugi menadžeri novca kupili su, prema podacima regulatora, u nedelji do 4. oktobra ekvivalent od 62 miliona barela u šest najvažnijih fjučers i opcijskih ugovora za naftu.

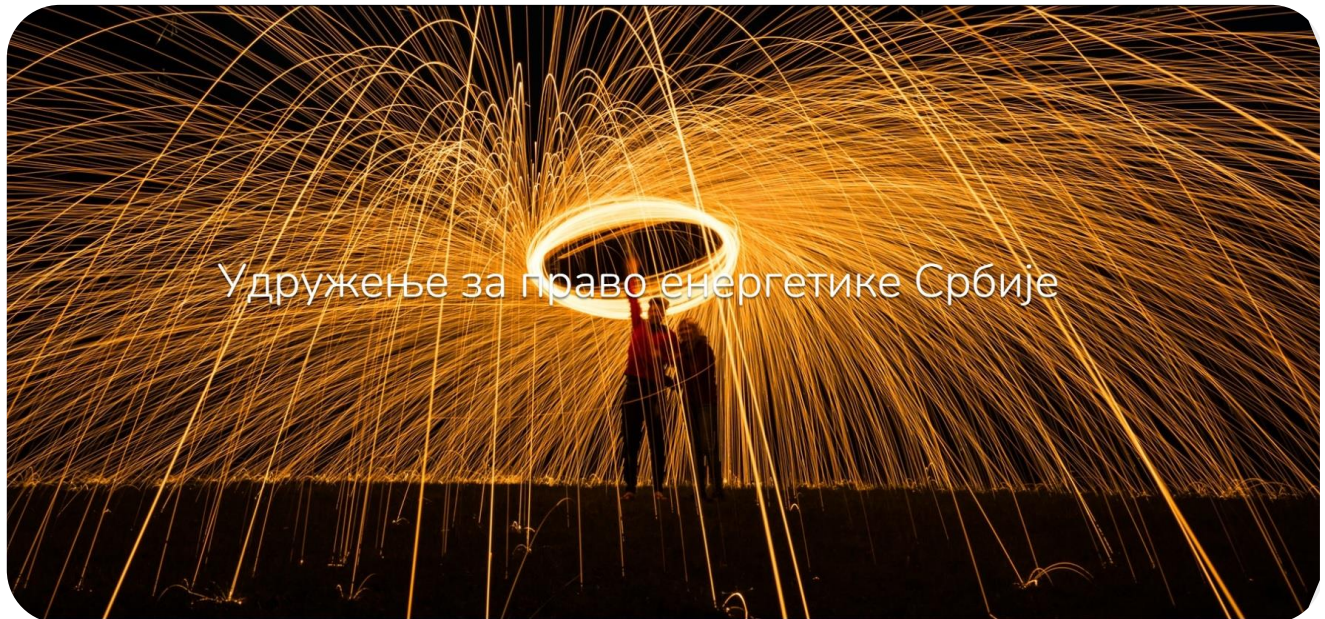
Kupovina fondova bila je koncentrisana na sirovu naftu (+46 miliona barela), a ne na goriva (+15 miliona) i došla je uoči odluke OPEC+ od 5. oktobra da smanji kombinovanu proizvodnju grupe za 2 miliona barela dnevno.

Kupovina je bila koncentrisana na ugovore koji su imali najveću prodaju od leta usled očekivanja da će potrošnju nafte pogoditi predstojeća recesija.

Kao rezultat toga, kombinovana pozicija sirove nafte popela se na 360 miliona barela u odnosu na 314 miliona barela prethodne sedmice.

Broj kratkih pozicija u svih šest ugovora pao je za 26 miliona barela, što je jedno od najvećih smanjenja ove godine, dok je broj dugih pozicija povećan za 36 miliona.

Kao posledica toga, cenovno optimističke bikovske pozicije su nadmašile medvjede kratke za 4,63:1 u odnosu na 3,63:1 27. septembra, navodi Kemp u dopisu dostavljenom e-mailom uredniku ovog izdanja NNKS.

Rusija preuzela rukovođenje naftno-gasnim projektom Sahalin-1

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin potpisao je dekret o postavljanju novog operatera za veliki međunarodni naftno-gasni projekat na ruskom Dalekom istoku, koji utiče na milijarde dolara ulaganja velikih američkih, japanskih i indijskih kompanija, prenosi *Reuters*.

Putin je u prošli petak naredio da se ruskoj vladi daju ovlašćenja da odluči da li strani partneri u velikom projektu nafte i gasa Sahalin-1 mogu zadržati svoje udele u zajedničkom ulaganju.

Pokret ka nacionalizaciji dodatno komplikuje napore američkog Exxon Mobila da napusti Rusiju otkako su uvedene međunarodne sankcije Rusiji zbog intervencije u Ukrajini. Exxon ima 30 posto udela u operacijama Sahalina-1.

Takođe dovodi do mogućih sporova s japanskim Sodecom, koji ima 50 posto udela, i indijskim ONGC Videshom.

Naredba Kremlja predviđa osnivanje ruske kompanije u okviru podfirme Rosnjefta Sahalinmorneftegas-šelf za kontrolu prava investitora u Sahalin-1.

Postavlja rok od mesec dana nakon osnivanja te kompanije za strane partnere da zatraže udele u novom entitetu preko ruske vlade.

Putin je iskoristio julski dekret da preuzme punu kontrolu nad sestrinskim projektom na Dalekom istoku, Sahalin-2, u kojem su partneri bili Shell i japanska Mitsui & Co i Mitsubishi Corp.

Otkriveno curenje nafte na naftovodu Družba u Poljskoj

VARŠAVA, LONDON - Cene sirove nafte porasle su za više od jednog dolara u ranoj trgovini u Evropi u sredu nakon što je poljski operater naftovoda PERN rekao da je otkrio curenje na najvećem izvoznom naftovodu iz Rusije.

U saopštenju na svojoj web stranici, PERN je naveo da su njegovi sistemi za automatizaciju otkrili curenje u delu naftovoda Družba, oko 70 kilometara zapadno od grada Ploka.

"Ovo je glavni put kojim sirova nafta stiže u Nemačku", saopštio je PERN, dodajući da još uvek nije utvrdio uzrok incidenta. Odmah je smanjio protok kroz oštećenu cev, jednu od dve koja se proteže duž te rute. Drugi krak radi normalno.

Snabdevanje Nemačke naftom sigurno je i rafinerije Schwedt i Leuna još dobijaju sirovinu naftovodom Družba 1, uprkos oštećenju, rekla je portparolka ministarstva privrede, mada u Schwedtu upozoravaju da će možda morati da smanje preradu.

Nafta koja stiže Družbom podmiruje otprilike četvrtinu nemačke potražnje i prerađuje se najvećim delom u rafineriji Schwedt.

Rafinerija prerađuje 12 miliona tona nafte godišnje i snabdeva Berlin i istočni deo Nemačke benzinom, dizelom, kerozinom i lož-uljem. Važan je i dobavljač bitumena za građevinski sektor.

Iz Schwedta su u sredu saopštili da Družbom stiže manje nafte. Nije jasno koliko će dugo isporuke biti smanjene i razmotrićemo prilagođavanje prerade, naglasili su u rafineriji.

ДИГИТАЛИЗУЈ

СВОЈУ ЛУКОИЛ КАРТИЦУ ЛОЈАЛНОСТИ!

БРЗО И ЛАКО!

Све информације о бензинским станицама, попусти, стање бодова, акције и посебне понуде доступни су ти директно на мобилном телефону. Довољно је само да преузмеш **ЛУКОИЛ СРБИЈА** апликацију, региструјеш се и твоја картица лојалности је дигитализована!

Lukoil seli Litasco iz Švajcarske u Dubai

ŽENEVA - Trgovačka podfirma ruskog Lukoila, Litasco, premestila je u poslednjih nekoliko meseci deo svojih operacija u Dubai, jer evropske sankcije Moskvi guraju trgovce na neutralnu teritoriju, prenosi Reuters u utorak informaciju dobijenu iz trgovačkih izvora.

Litasco, sa sedištem u Švajcarskoj, preselio je najmanje 15 ljudi u Dubai gde je ranije imao samo predstavništvo. Među onima koji su se preselili su globalni šef trgovine naftom, trgovac srednjim destilatima i tim za čartere kompanije.

Neki zaposleni su, međutim, umesto toga odlučili da napuste kompaniju, uključujući bivšeg šefa čarteringa Davida Walkera, koji se pridružio nigerijskoj trgovačkoj firmi Sahara.

"Polako se sele u Dubai. To je neizbežno s obzirom na šesti paket evropskih sankcija, koji zabranjuju kupovinu ruske nafte od 5. decembra", rekao je jedan od trgovačkih izvora.

Od 5. decembra evropski i švajcarski entiteti neće moći da kupuju rusku morem transportovanu rusku sirovu naftu, a od februara će biti zabranjeni i rafinirani proizvodi.

Lukoil i Litasco su odbili komentar, navodi Reuters.

Litasco je trgovao nešto manje od 4 miliona barela dnevno sirove nafte i proizvoda u 2019., pri čemu je gotovo dve trećine tog obima bila sirova sirovina treće strane.

Litasco upravlja sa četiri rafinerije u Rusiji, još tri u Italiji, Rumuniji i Bugarskoj i ima 45% udela u rafineriji Zeeland u Holandiji.

Njena italijanska rafinerija je na prodaju i privukla je interesovanje privatne kompanije Cross Bridge.

Jedan od izvora je rekao da će Litasco preusmeriti svoju rusku naftu u svoje ruske rafinerije i kupovati više sirove nafte trećih strana za svoje evropske rafinerije.

Reuters piše da je Litascov potez deo šireg trenda trgovačkih firmi koje prebacuju operativu u UAE kako bi zadržale poslovanje sa ruskim energentima.

Gazprombank napušta Švajcarsku

ŽENEVA - Finansijski ogranak ruskog energetskog giganta Gasproma saopštio je u ponedeljak da završava svoje aktivnosti u Švajcarskoj, gde je isključen iz bankarskog sektora zbog rata Moskve protiv Ukrajine.

"Odluka je rezultat detaljne analize strategije" i donosi se "u bliskoj konsultaciji" sa švajcarskim nadzornim telom za finansijsko tržište, naveo je predsednik Gazprombank (Švajcarska) Ivan Dun u saopštenju.

Postojeći poslovni odnosi biće ukinuti ili prosleđeni spoljnim bankarskim partnerima u narednim mesecima, dodaje se u saopštenju.

U martu je Udruženje švajcarskih bankara isključilo Gazprombank (Švajcarska). Na meti je bila i švajcarska podfirma vodeće ruske banke Sberbank, prenosi agencija **AFP**.

Švajcarska filijala Gazprombanke pruža proizvode i usluge za finansiranje međunarodne trgovine.

Švajcarska je, inače, glavni centar za trgovinu sirovinama kao što su nafta, metali i poljoprivredna dobra, zbog čega velike banke otvaraju filijale u toj zemlji kako bi pružale usluge investitorima i trgovcima.

INFORMATIKA

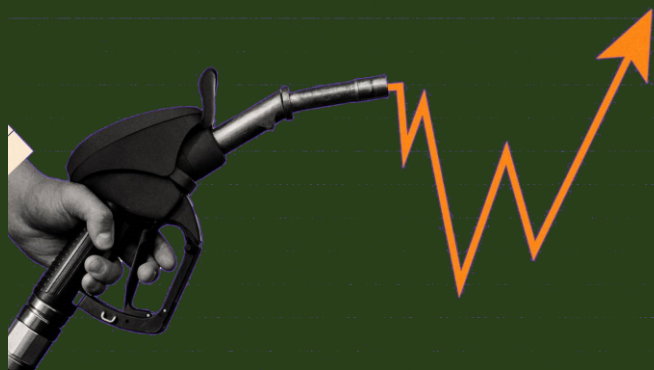
Poslovna inteligencija

ZAKAŽITE RAZGOVOR SA NEKIM OD NAŠIH EKSPERATA

Rekordne marže prerade dizela u Atlantskom basenu

NJUJORK/LONDON - Marže prerade dizela u Evropi i Sjedinjenim Državama porasle su na vrhunske vrednosti svih vremena jer štrajkovi u francuskim rafinerijama pogoršavaju globalnu nestašicu goriva.

Cene dizela, lož ulja i drugih rafiniranih proizvoda već su bile povišene nakon ruske intervencije u Ukrajini, a kapaciteti za proizvodnju goriva širom sveta smanjeni zatvaranjem brojnih rafinerija u poslednje dve godine.

Francuski štrajkovi zbog plata radnika zahvatili su do 60% prerađivačkih kapaciteta zemlje - koji daje do 50% dizela - van mreže, poremetili snabdevanje gotovo trećine benzinskih stanica i prisilili vladu da iskoristi strateške rezerve.

Referentne evropske marže prerade dizela i marže destilata u SAD dostigle su rekordnih 77 dolara po barelu u ponedeljak, iako su u utorak pale na oko 68 dolara, prenosi **Reuters**.

Štrajkovi u Francuskoj samo su deo većeg globalnog problema budući da je svetski kapacitet prerade pao u 2020. i 2021. za ukupno 3,8 miliona barela dnevno, prema novom izveštaju Međunarodnog energetskog foruma (IEF).

Evropa, koja uvozi oko jedne trećine svoje potražnje za dizelom, već se mučila sa snabdevanjem jer su kupci izbegavali gorivo od glavnog dobavljača Rusije uoči sankcija koje zabranjuju naftne proizvode te zemlje od februara.

Vlada pretila razbijanjem štrajka rafinerijskih radnika u Francuskoj

PARIZ - Francuska vlada je u utorak upozorila da će nasilno prekinuti blokade rafinerija i naftnih skladišta, koje su paralizovali radnici u štrajku, dok vozači i dalje opsedaju benzinske pumpe. Otprilike trećina francuskih benzinskih stanica i dalje je imala malo ili ništa goriva jer je štrajk ušao u treću nedelju i pregovori o platama su zaustavljeni.

Portparol vlade Olivier Veran u izjavi **RTL**-u je zapretio: "Ako blokade ne budu prekinute odmah mi ćemo uskočiti, što znači da bismo mogli intervenirati da ih ukinemo". Takođe u utorak, ministar finansija Bruno Le Maire nazvao je razbijanje blokada "jedinim rešenjem".

OMV-ova rafinerija u Švehartu ponovo u punom pogonu

BEČ - Austrijski OMV obnovio je pun rad rafinerije od 9,6 miliona tona godišnje u svom integrisanom kompleksu u Švehatu, nakon skoro 4-mesečnog zastoja kako bi se popravila šteta na glavnoj jedinici za destilaciju sirove nafte (CDU) na lokaciji koja je nastala tokom mehaničkog poremećaja početkom juna.

Oštećenja koja su nastala na spoljnoj površini glavnog stuba CDU-a sada su popravljena i rafinerija je vraćen u svoj puni operativni kapacitet, saopštio je OMV 7. oktobra, prenosi u ponedeljak **Oil&Gas Journal**.

HIP

PETROHEMIJA

HIDPLEX

HIDTEN

HIDREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

Ostaće manjak globalnih rafinerijskih kapaciteta

(Izvod iz izveštaja Međunarodnog energetskog foruma - IEF i S&P Globala)

Kratkoročna dinamika

- Globalni kapaciteti prerade nafte opali su prvi put u 20 godina 2020. , a zatim ponovo 2021. kako je pandemija oslabila marže, ubrzala zatvaranje rafinerija i motivisala konverzije na biogoriva ili distributivne terminale. Rekordnih 3,8 miliona barela dnevno (mb/d) bruto kapaciteta atmosferske destilacije sirove nafte zatvoreno je između 2020. i sredine 2022. godine.
- Ograničeni kapaciteti za destilaciju sirove nafte i smanjen izvoz naftnih derivata iz Rusije i Kine su doveli rafinerijske marže do rekordnih nivoa. Tržišta proizvoda su trenutno opterećena jer je iskorišćenje rafinerija u većini regija maksimalno, zalihe su niske, a novi kapaciteti su mesecima ili godinama daleko. Povećale su se marže za preradu ključnih proizvoda na leto 2022. na rekordnih 35-50 USD/bbl u poređenju sa normalnih 10 USD/bbl – što ukazuje na ozbiljna uska grla u sektoru.
- Rusija i Kina su primarne dve zemlje koje imaju raspoložive prerađivačke kapacitete, ali sankcije ograničavaju ruski izvoz, a domaća politika ograničavaju kineski. Rusija je bila u svetu najveći izvoznik mazuta i teških sirovina, ali sankcije i embargo su istisnule skoro 3 mb/d proizvoda koji se ne mogu lako preusmeriti. Izvoz kineskih proizvoda je pao za 30% u odnosu na nivoe iz 2019. jer se vlada strateški prebacila na prepuštanje prioriteta domaćem tržištu.
- Tržišta proizvoda će verovatno ostati veoma tesna do sredine decenije. Više od 2 mb/d u mrežnim kapacitetima bi trebalo da bude uključeno do kraja 2023. godine, ali istorija pokazuje kašnjenja i operativni izazovi mogli bi zaustaviti napredak. Ovo su verovatno poslednje velike grinfield rafinerije koje će biti izgrađene jer će energetska tranzicija ograničiti potrebu za konvencionalnim kapacitetima u budućnosti.
- I kratkoročno i srednjoročno, ravnoteža na tržištu goriva će biti krhka. Bilo koji neočekivani, produženi zastoji u rafineriji mogu uzrokovati visoke i promenjive cene. Neće biti značajnih dodatnih kapaciteta koji bi mogli popuniti potrebe tržišta.

Srednjoročni izgledi

- Visoke marže prerade u prošlosti su dovele do više investicija, ali to se sada ne dešava. Investicije su odvrćala očekivanja da bi energetska tranzicija mogla dovesti do toga da rafinerije ostanu nasukana ulaganja. Poslednje velike grinfield rafinerije ući će u pogon u narednih nekoliko godina.
- Kapitalni izdaci za preradu će morati dostići 190 milijardi dolara do 2030. za nadogradnje kapaciteta za preradu, izgradnju petrohemijskih sirovina i održavanje postojeće imovine. To je skoro 50% manje u odnosu na nivoe pre COVID-a i verovatno će biti ispunjeno. U međuvremenu, postavljena su ulaganja u petrohemijske komplekse i downstream naporu za dekarbonizaciju će se uvećati.
- Samo 2,3 mb/d neto CDU kapaciteta će biti online između 2022-2027. Dodati kapacitet će biti koncentrisan istočno od Sueca. Kapacitet će se geografski pomeriti da bolje odražava globalne obrasce potrošnje.
- Energetske tranzicije i politike dekarbonizacije će značiti da će downstream sektor morati da smanji proizvodnju tradicionalnih goriva za transport i povećanja petrohemijske proizvode.
- Predviđa se da će prodaja putničkih EV naglo rasti u narednim godinama. Predviđa se da će prodaja plug-in vozila porasti sa 6,6 miliona u 2021. na 35,7 miliona u 2030. godini. Očekuje se da će ovo zameniti 4 mb/d potražnje za benzinom i dizelom do kraja decenije i dovesti do pada udela ugljovodoničnih goriva u potrošnji goriva za transport do 2028.
- Rafinerije su postale veći, efikasnije, složenije i konkurentnije. Više nego 65% povećanja kapaciteta u narednoj deceniji će dodati najmanje 300 hiljada barela po danu (kb/d) kapaciteta. Mega, integrisana postrojenja za preradu i petrohemiju su bila najotpornija u poslednjih nekoliko godina, zbog svoje fleksibilnosti i obima.
- Poslednje postojeće rafinerije će biti efikasni i visoko integrisani kompleksi koji će imati polugu tehnologije dekarbonizacije i digitalizacije, orijentisana na vodonik, zelena goriva i hvatanje, korišćenje i skladištenje CO2.

GAS

Neprihvatljivo da SAD prodaju EU gas četiri puta skuplje nego kod kuće

PARIZ - Ne bi trebalo dozvoliti da SAD dominiraju na globalnom energetsom tržištu dok EU trpi posledice sukoba u Ukrajini, izjavio je francuski ministar finansija Bruno L Mer.

"Sukob u Ukrajini ne sme da se završi s američkom ekonomskom dominacijom i slabljenjem EU", rekao je on u francuskom parlamentu u ponedeljak, prenosi **Russia Today**.

L Mer je ocenio da je neprihvatljivo da Vašington "prodaje svoj tečni prirodni gas po četiri puta višoj ceni od one utvrđene za američke industrijalce.

"Moramo postići uravnoteženiji ekonomski odnos po pitanju energije između američkih partnera i evropskog kontinenta", poručio je on.

Suočene s energetsom krizom, zemlje 27-članog bloka su požurile da popune svoja skladišta gasa - nivo rezervi u njihovim podzemnim skladištima je u ponedeljak bio blizu 91 odsto, prema podacima kompanije Gas Infrastructure Europe.

Skladišta su uglavnom napunjena tečnim prirodnim gasom (LNG) i trenutno su na najvišim sezonskim nivoima od 2016, pokazuju podaci koje je prikupio **Bloomberg**.

Rusija razmatra izgradnju dodatnih linija na gasovodu Turski tok

MOSKVA/ANKARA - Rusija će razmotriti izgradnju dodatnih linija na gasovodu Turski tok, izjavio je u sredu potpredsednik ruske vlade Aleksandar Novak.

"Ovo je jedna od opcija koje će se razmotriti", rekao je Novak na događaju Ruske energetske sedmice.

Novakove izjave usledile su nakon predloga ruskog predsednika Vladimira Putina za izgradnju evropskog gasnog čvorišta u Turskoj, piše u četvrtak **Daily Sabah**.

Putin je rekao da bi Rusija mogla preusmeriti količine gasa iz oštećenih gasovoda Severnog toka u Crno more kako bi stvorila čvorište u Turskoj.

Novak je takođe rekao da su mere bezbednosti na Turskom toku "pojačane" nakon što je Putin u ponedeljak optužio Ukrajinu da pokušava da "digne u vazduh" jednu od deonica gasovoda od dve cevi ukupnog kapaciteta 31,5 milijardi kubnih metara.

U međuvremenu, iz Kremlja je u četvrtak saopšteno da je nekoliko lica uhapšeno zbog planiranja dizanja u vazduh gasovoda „na teritoriji Rusije“.

Na Putinov predlog, turski ministar energetike i prirodnih resursa Fatih Dönmez u sredu je rekao da je ta ideja za njega nova, ali da o njoj treba razgovarati.

Izvršni direktor Gasproma Aleksej Miler pohvalio je gasovod Turski tok, ističući da je mnogo dublji od Severnog toka.

"Što se tiče čvorišta, nema sumnje da možemo razmotriti pitanje trgovinske platforme na granici Evropske unije i Turske", rekao je Miler.

Evropska skladišta gasa popunjena 91%

BRISEL - Evropa nastavlja sa ubrizgavanjem gasa u podzemna skladišta (UGS), gde je prosečan nivo rezervi dostigao ciljanih 80% već krajem avgusta, od kada je tempo ubrizgavanja usporen, prenosi u sredu **Interfax**.

Evropska UGS obično prelaze sa neto ubrizgavanja na neto ispuštanje oko 20. oktobra, napominje agencija. Zalihe u pogonima UGS-a porasle su na 91,35%, što je povećanje od 0,21 procentni poen u odnosu na 11. oktobar, poslednji izveštajni datum, prema podacima Gas Infrastructure Europe. Izvlačenje raste zajedno sa ubrizgavanjem u omeru od 26%.

Zalihe gasa u pogonima UGS-a trenutno premašuju 80% u Austriji, Belgiji, Češkoj, Hrvatskoj, Danskoj, Francuskoj, Nemačkoj, Italiji, Holandiji, Poljskoj, Portugalu i Španiji.

Bugarska je ove nedelje dostigla cilj od 80%, ali Mađarska i Letonija i dalje zaostaju.

Zalihe gasa u skladištu Letoniji najniže su u EU i zaglavljene su na oko 54%. Ovo postrojenje odgovorno je takođe za snabdevanje rezervnim gasom Estonije, Litvanije i Finske.

Miler: Evropi bi na zimu moglo nedostajati 800 miliona m³ gasa dnevno

MOSKVA - Evropska domaćinstva bi i dalje mogla da se smrznju tokom velikih hladnoća ove zime, uprkos tome što je kontinent skoro napunio svoja skladišta gasa, rekao je čelnik Gasproma.

„Zima može biti relativno topla, ali nedelju ili čak pet dana biće nenormalno hladni i moguće je da će se čitavi gradovi i zemlje, ne daj Bože, smrznuti“, rekao je Aleksej Miler na Ruskoj energetske nedelji u Moskvi u sredu, prenosi **Bloomberg**.

U danima najveće zimske potražnje Evropi bi moglo nedostajati oko 800 miliona kubnih metara prirodnog gasa dnevno, ili jedna trećina njene ukupne potrošnje, rekao je Miler, pozivajući se na rad analitičara.

Gasprom je ranije isporučivao u Evropu između 600 miliona i 1,7 milijardi kubnih metara dnevno tokom perioda najveće zimske potražnje, rekao je Miler.

“Naravno, Evropa će preživeti, ali šta će se dogoditi do trenutka ubrizgavanja gasa” u skladište pre zime 2023. i 2024. godine, rekao je Miler. “Tada će biti jasno da je energetska kriza došla ne za kratko vreme.”

EU bez dogovora o ograničenju cene gasa

PRAG - Maratonski razgovori ministara energetike EU u Pragu završeni su u sredu bez dogovora o ključnim aspektima šireg paketa, prenosi briselski portal Politico.

Evropska komisija će sledećeg utorka predstaviti predloge o zajedničkoj kupovini prirodnog gasa, alternativnoj ceni za gas i boljem deljenju uskladištenog gasa u slučaju nestašice, rekla je komesarka za energetiku Kadri Simson.

Međutim, ograničenje cene gasa, nešto što većina zemalja želi, ali čemu se Nemačka i Holandija opiru, nije mera izbora Komisije, rekla je Simson. Umesto toga, izvršna vlast EU preferira dobrovoljno smanjenje cena kroz pregovore sa zemljama izvoznicama gasa. Ipak, predlozi za iduću nedelju uključice pregled kako bi mogao funkcionirati "privremeni mehanizam za ograničavanje cena".

СРБИЈАГАС

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијагас“

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија

Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305

www.srbijagas.com

REGION

Plenković preneo Orbanu da se model upravljanja Inom mora menjati

PRAG – Hrvatski premijer Andrej Plenković izjavio je da je prošle nedelje na samitu EU u Pragu „objasnio“ mađarskom kolegi Viktoru Orbanu da dosadašnji model upravljanja hrvatskom naftnom kompanijom Ina više ne ide.

“Tražio sam sastanak s mađarskim premijerom i objasnio mu da ovakav sistem dalje ne može ići. Dakle on je u potpunosti svestan”, rekao je Plenković prenosi hrvatska novinska agencija **HINA**.

Jasna poruka je poslata i novom predsedniku Uprave Ine Péteru Rataticsu, koji je rekao da je i on spreman na razgovor o novom modelu upravljanja Inom“, rekao je Plenković.

Hrvatskoj packa iz Brisela zbog nacionalizacije domaćeg gasa?

BRISSEL - Evropska komisija sprema negativnu reakciju na odluku hrvatske Vlade prema kojoj bi nacionalna naftno-gasna kompanija Ina sav domaći prirodni gas prodavala Hrvatskoj elektroprivredi (HEP) i to po regulisanoj, netržišnoj ceni koju je odredio energetska regulator **HERA**.

Moguća negativna reakcija Komisije temeljila bi se na načelu da privilegovana pozicija jednog kupca predstavlja povredu pravila slobodne tržišne konkurencije, što je temelj jedinstvenog tržišta EU, piše u utorak Poslovni dnevnik.

Prema rečima jednog upućenog službenika na odgovornoj poziciji, Hrvatska neće moći da prođe bez posledica.

Ako ne dođe do dogovora, telo EK bi moglo otvoriti proceduru oko prekršaja povreda pravila slobodne tržišne konkurencije. Prvi korak je pisano upozorenje na koje treba odgovoriti u roku dva meseca.

Švajcarski sud odbacio reviziju arbitraže u sporu s MOL-om

ŽENEVA - Savezni vrhovni sud Švajcarske nije prihvatio zahtev Hrvatske za reviziju presude iz 2016. kojim je Hrvatska izgubila spor s mađarskim MOL-om na arbitražnom sudu u Ženevi utemeljene prema pravilima Komisije UN-a za međunarodno trgovačko pravo (UNCITRAL), javljaju u sredu lokalni mediji.

U decembru 2021. hrvatska vlada zahtevajući reviziju saopštila da će tražiti poništenje izmena i dopuna sporazuma o odnosima između deoničara nacionalne naftno-gasne kompanije INA i glavnog ugovora o poslovanju s prirodnim gasom, potpisanih 2009.

Hrvatska tvrdi da su izmene obezbeđene mitom, u svetlu novog pravnog konteksta stvorenog pravosnažnom presudom hrvatskog Vrhovnog suda da je bivši premijer Ivo Sanader kriv za primanje mita od predsednika Uprave MOL-a Žolta Hernadija tokom privatizacije Ine.

Švajcarski Savezni vrhovni sud obrazložio je u svojoj odluci da "čitanjem arbitražne presude i kaznenih odluka hrvatskih pravosudnih tela postaju jasna razmimoilaženja koja se bitno odnose na različite ocene iskaza više učesnika u ovoj aferi.

FBiH: 10% skuplji ruski gas

SARAJEVO - Gaspromov ga će potrošači u Bosni i Hercegovini u poslednjem ovogodišnjem tromesečju plaćati deset posto skuplje, najavili su iz uvoznika Energoinvesta.

Iz firme je rečeno da je ruski dobavljač Gazprom Export korigovao cene prirodnog gasa pozivajući se na promene u kretanju cena naftnih derivata u zadnjih devet meseci, ali i značajno povećanje vrednosti američkog dolara u odnosu na vrednost eura odnosno konvertibilne marke.

Kako navodi sarajevski **Dnevni Avaz**, gas će poskupeti za dodatnih 10 posto, dok je u prvih devet meseci ove godine bio skuplji u odnosu na prošlu godinu za 23 posto.

Energoinvest je od Vlade Federacije BiH zatražio saglasnost za novu cenu. Do sada su razliku više cene gasa delimično subvencionisale vlade Federacije BiH i Županije Sarajevo, pa Energoinvest ne može još saopštiti konačnu cenu potrošačima. Nagovestio je da je s Gazprom Exportom osigurao snabdevanje gasom za predstojeću zimsku sezonu.

Vlasti BiH prošle su godine odlučile da snabdevanje gasom prebace na Turski tok, krakom koji vodi preko Bugarske i Srbije.

Entitetske vlasti u Federaciji BiH planiraju spajanje i na hrvatski gasovod kroz projekat Južne gasne interkonekcije, piše Avaz.

Grčke firme isporučuju Bugarskoj LNG

SOFIJA - Bugarska državna gasna kompanija Bulgargaz saopštila je 10. oktobra da je odabrala grčke firme Mytilineos i DEPA Commercial na tenderu za isporuku tečnog prirodnog gasa (LNG) u novembru.

Bulgargaz je najavio ranije dva tendera za kupovinu 3,5 miliona MWh LNG-a u poslednja dva meseca 2022. godine.

U saopštenju se ne navodi cena po kojoj će Bulgargaz kupiti LNG, osim da je tender "dostigao izuzetno konkurentne ponude, što će se odraziti i na predlog cene Bulgargaza za domaće tržište za novembar". Bulgargaz ostaje najveći dobavljač prirodnog gasa za potrošače u zemlji uprkos delimičnoj liberalizaciji tržišta poslednjih godina.

Cenu koju može naplatiti za potrošače u domaćinstvu, početkom svakog meseca odobrava Regulatorna komisija za energetiku i vodu, prenose sofijske **Novinite**.

BUDI U POKRETU
UZ EURO PETROL
KLUB APLIKACIJU

Euro Petrol

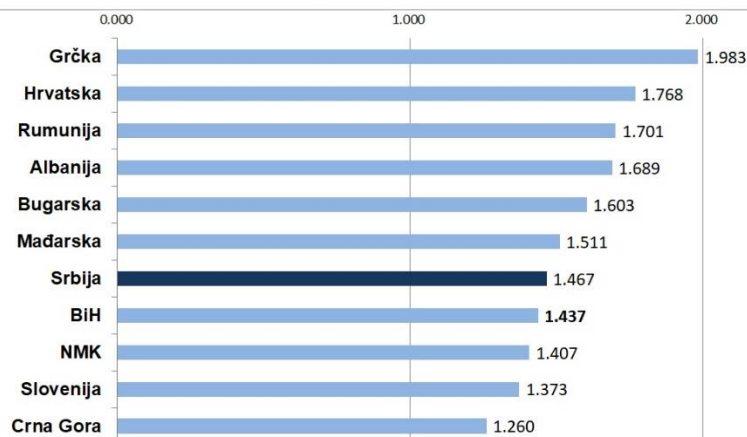
Available on the App Store
GET IT ON Google Play
DOSTUPNO NA AppGallery

Sve informacije o benzinskim stanicama, akcijama, promocijama, klubskim popustima i još mnogo toga dostupni su na tvom mobilnom telefonu.

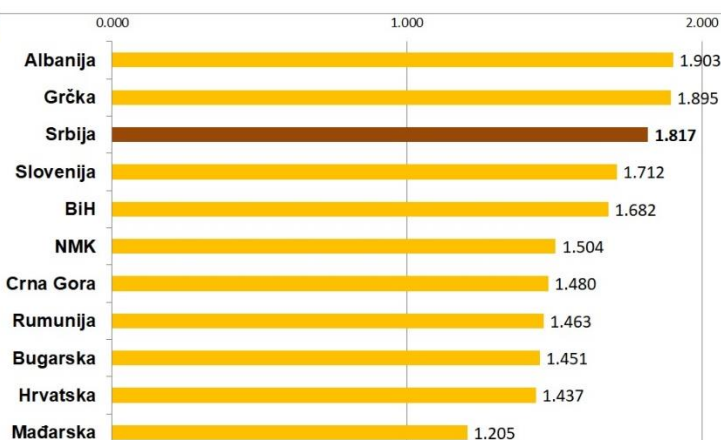
Preuzmi aplikaciju i postani član **Euro Petrol Kluba** online i besplatno!

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona u periodu od 26.09-02.10.2022. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

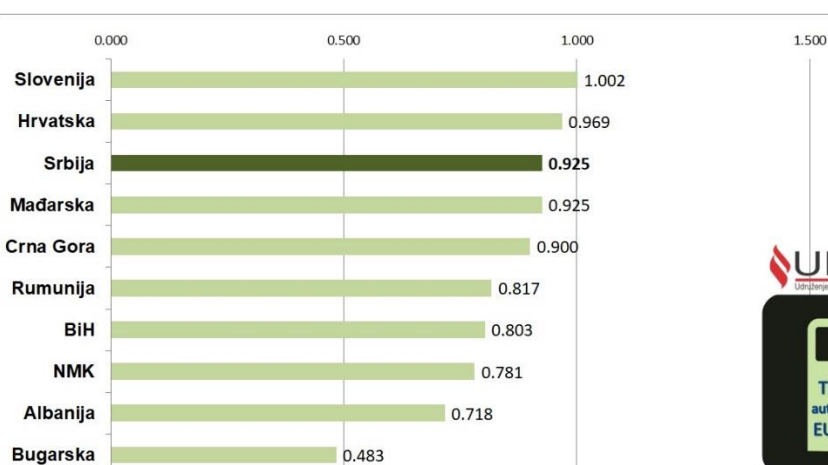
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Grčka	1.983	+26.83%
Hrvatska	1.768	+13.07%
Rumunija	1.701	+8.82%
Albanija	1.689	+8.04%
Bugarska	1.603	+2.52%
Mađarska	1.511	-3.33%
Srbija	1.467	-6.18%
BiH	1.437	-8.11%
NMK	1.407	-10.04%
Slovenija	1.373	-12.19%
Crna Gora	1.260	-19.41%
Prosečna cena u regionu	1.564	

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Albanija	1.903	+19.25%
Grčka	1.895	+18.78%
Srbija	1.817	+13.92%
Slovenija	1.712	+7.31%
BiH	1.682	+5.44%
NMK	1.504	-5.72%
Crna Gora	1.480	-7.23%
Rumunija	1.463	-8.29%
Bugarska	1.451	-9.07%
Hrvatska	1.437	-9.91%
Mađarska	1.205	-24.48%
Prosečna cena u regionu	1.595	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Slovenija	1.002	+20.35%
Hrvatska	0.969	+16.42%
Srbija	0.925	+11.20%
Mađarska	0.925	+11.16%
Crna Gora	0.900	+8.15%
Rumunija	0.817	-1.82%
BiH	0.803	-3.54%
NMK	0.781	-6.20%
Albanija	0.718	-13.77%
Bugarska	0.483	-41.94%
Prosečna cena u regionu	0.832	

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave